

31ste zondag door jaar B

Mc. 12, 28b-34

Wanneer Farizeeën en schriftgeleerden Jezus een vraag voorleggen, voorspelt dat meestal niet veel goeds. Het mond meestal uit in twistgesprekken en beschuldigingen. Maar vandaag is dat anders. De schriftgeleerde die we vandaag tegenkomen schijnt een eerlijk man te zijn met een eerlijke vraag: welke van de 100den geboden en voorschriften is nu het belangrijkste? Daar werd destijds door de joodse bijbelgeleerden heftig over gedebatteerd.

Men besteedt gewoonlijk weinig aandacht aan het begin van Jezus' antwoord. Hij begint namelijk niet met het noemen van een gebod, maar Hij zegt eerst iets anders. Hij begint met: "Hoor, Israël". En dat zegt Hij niet zomaar. De dienst van God, geloof, begint niet met na te denken over een vraag of probleem, met het vormen van een eigen mening of het zoeken naar een oplossing. De juiste houding tegenover God wordt aangenomen wanneer we onze eigen gedachten en opinies, onze eigen mening en gevoelens laten voor wat ze zijn en bereid zijn te luisteren, open te staan voor wat gezegd of gevraagd wordt. Dat is in de wereld van vandaag dikwijls heel moeilijk voor mensen is mijn indruk: echt luisteren. En toch is dat het eerste wat van een gelovige gevraagd wordt. Het houdt o.a. in dat we afstappen van de gedachte dat wij niets meer te leren hebben, dat we zelf wel weten wat waarheid en leugen is, wat goed en kwaad is.

Wat Jezus hier zegt, komt eigenlijk hierop neer: gij zijt God niet, gij zijt niet alwetend. Stel daarom uw oren en hart open en wees bereid te luisteren naar een woord dat van elders komt. M.a.w. geloven betekent een open geest hebben en een ontvankelijk hart.

Een tweede bijzonderheid is dat Jezus méér doet dan Hem gevraagd is. De vraag van die schriftgeleerde was: "Wat is het allereerste gebod?" Jezus heeft die beantwoord: "Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, ziel, verstand en kracht." Maar ongevraagd koppelt Hij daar direct een tweede gebod aan vast: "Gij zult uw naaste beminnen als uzelf." Waarom die toevoeging? Omdat die twee geboden niet zonder elkaar kunnen bestaan voor een gelovige. Ons geloof in God kunnen we het best (en eigenlijk alleen maar) bewijzen door onze naaste te beminnen. Johannes heeft het daarover in zijn 1ste brief, Jacobus heeft het er ook over.

Omgekeerd is "onze naaste beminnen gelijk onszelf" een onmogelijke opdracht als daar niet de liefde tot God aan vooraf gaat. Dat wordt al bewezen als we een keer om ons heen kijken. Nog nooit is er zoveel over de liefde gesproken, geschreven en gezongen als vandaag. Nog nooit had men het zo dikwijls over eerbied voor de ander, verdraagzaamheid en solidariteit. Maar tegelijk hoeft ge geen onheilsprofeet of doemdenker te zijn om te merken dat solidariteit afneemt, onverdraagzaamheid en agressiviteit toenemen. Respect voor een ander staat dikwijls op een laag pitje, ouderen leven en sterven vaak in eenzaamheid. De

planeet aarde warmer dan misschien wel op, maar de wereld van de menselijke betrekkingen wordt steeds kouder. Velen zijn alleen nog maar met zichzelf bezig en staan volkomen onverschillig tegenover hun omgeving.

Hoe komt dat? Misschien wel omdat veel mensen denken dat ze dat 2de gebod (de liefde tot de naaste) kunnen waarmaken zonder dat 1ste gebod (de liefde tot God). De meeste mensen zijn ervan overtuigd dat wij, zonder God, een wereld van gerechtigheid tot stand kunnen brengen. Maar ook hier geldt dat de mens niet kan scheiden wat God heeft verbonden. Als de liefde wijkt uit onze wereld, dan is dat op de 1ste plaats omdat diezelfde wereld zich afsluit van de bron of de oorsprong ervan: God zelf. Want met een beroemd woord van Sint Franciscus: hoe zou de liefde kunnen groeien in een wereld waarin de Liefde zelf, God, niet bemind wordt? Zou het niet kunnen dat de wereld waarin wij leven zo koud is geworden omdat onze kerken zo leeg zijn? Amen.

Johan Goris, pastoor